

veniale vel propter parvitatem mali, quod quis alteri imprecatur, vel etiam propter affectum proferentis, dum ex levi motu, vel ex ludo, aut ex subreptione talia verba profert; quia peccata verborum maxime ex affectu pensantur.

52. *Quest. 12.* Quid est acedia, & quale peccatum? R. acedia late sumpta est animi tedium, seu remissio in exercitatione virtutum ob labore ipsius adjunctum. Estque tunc peccatum, cum ob eam omittitur aliquid præceptum, aut aliquid vetitum committitur. Stricte sumpta est tristitia, & tedium de divina amicitia, quæ apprehenditur ut mala, eo quod ad sui conservationem laborem exigit. Estque natura sua peccatum mortale, quia repugnat charitati Dei. Ejus filix sunt malitia, qua quis odio habet bona spiritualia, & vellet ea non esse, aut pœnitet ipsum bene fecisse, aut Dei beneficium contemnit, v. g. desiderando non fuisse natum, non agnovisse Christum, cet. Est autem ex genere suo mortale. 2. pusillanimitas, & desperatio de salute æterna, quæ mortale quoque est. 3. rancor, quo nobis fastidio sunt, qui spiritualia persuadent; estque per se veniale, nisi conjugatur cum odio adversus ipsos.

53. Tertio: torpor, cum bona fiunt, sed absque debito fervore, estque solum veniale. 4. evagatio mentis in oratione, & exercitationibus spiritualibus; quæ natura sua venialis est. Erit autem mortalis, si diuturna sit, & voluntaria in oratione graviter præcepta, ut in Sacrificio Missæ in die festo, & horis Canonicis, ut suo loco diximus.

*****

LIBER VI.

DE SACRAMENTIS.

TRACTATUS PRIMUS.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

CAPUT I.

De natura Sacramenti novæ legis.

1. *Quest. 1.* Quid, & quotuplex ex Sacramentum? R. Sacramentum, novæ legis definitur: *signum sensibile, sacrum, permanens interioris gratiæ, institutum a Christo ad nostram sanctificationem.* Quæ definitio congruit Tridentino Sess. 13. c. 3. ubi Sacramenta vocantur *symbolum rei sacræ, & in visibilis gratiæ visibilis forma.* Sacramenta legis veteris proprie non erant Sacramenta, quamvis enim significarent gratiam, illam non causabant ex opere operato, sed significabant nobis dandam per Christi passionem, ut docet Florentinum. Nec ipsa Circumcisio, quæ a multis verum dicitur Sacramentum, tollebat per se originale peccatum, nisi quatenus fides ministrantis respiciebat Christum venturum, ut tradit D. Th. p. 3. q. 70. art. 4.

2. Sacramenta novæ legis, a Christo D. instituta sunt septem, nec plura, nec pauciora.

Trid. Sess. 6. Can. 1. Ex his alia dicuntur Sacramenta *mortuorum*, ut Baptismus, & Pœnitentia, quæ causant primam gratiam, & ideo etiã a peccatore suscipi possunt. Alia *vivorum*, quæ solum ex se conferunt augmentum gratiæ, nec recipi possunt, nisi ab existentibus in statu gratiæ. Quamquam etiã Sacramenta vivorum aliquando primam gratiam conferre possunt, ut docet expresse S. Th. de eo, qui putans se non esse in statu peccati mortalis, vel existimans se contritum, accedat attritus ad Sacramentum Eucharistiæ, qui *consequetur per hoc Sacramentum gratiam charitatis, quæ contritionem perficiet, & remissionem peccati.* Ita 3. p. q. 7. art. 3. de Euch. idemque confirmat q. 72. art. 7. ad 3. & in 4. dist. 23. q. 1. a. 2.

3. *Quæst. 2.* Quibusnam Sacramenta conficiuntur? R. ex Florent. & Tridentina Synodo omnia Sacramenta tribus perfici, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma, & persona Ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia. Quodcumque ex his desit, deficit essentia Sacramenti. Porro materia Sacramenti alia dicitur proxima, alia remota: ut in Baptismo, & Extrema Uncione aqua, & oleum sunt materia remota; actio vero ungenti, & lavandi materia proxima; verba autem Ministri sunt forma, aut quod verborum locum supplet, ut in matrimonio signa consensus juxta opinionem magis receptam.

4. *Quæst. 3.* Quænam debeat esse conjunctio inter materiam, & formam Sacramenti, ut

sit validum? R. talem, ut in prudenti hominum æstimatione verba censeantur cadere supra materiam, & cum ea unum morale signum constituere. Hinc pro varietate Sacramentorum major requiritur conjunctio. In Eucharistia v. g. requiritur simultas physica, cum pronomen demonstrativum, *hoc & hic* non possit veram significationem habere, nisi materia sit præsens. In baptismo licet sufficiat simultas moralis, major tamen requiritur conjunctio, quam in Sacramento Pœnitentiæ, quod institutum est ad instar sententiæ judicialis. In matrimonio satis est, quod consensus unius alterius consensum ita sequatur, ut uterque moraliter perseveret.

5. *Quæst. 4.* Quænam mutatio materiæ, vel formæ nullum reddit Sacramentum? R. mutatio substantialis circa materiam, vel formam reddit Sacramentum invalidum, non ita mutatio accidentalis, quamvis sæpe sit illicita. Porro dicitur *substantialis* mutatio materiæ, quæ materiam secundum communem æstimationem reddit aliam ab ea, quam Christus præscripsit; pariter erit substantialis mutatio formæ, quæ sensum mutat primævæ suæ institutionis. Exemplum esto in Eucharistia, pro cujus materia si cruda omnino massa apponatur, etiã si a pane in substantia non differat, nullum est Sacramentum, quia in communi æstimatione panis non censetur. Pariter non sunt materia apta. Baptismo aquæ artificiales, cum non habeant nomen, & usum communem aquæ elementaris, esto physice ab illa non discrepent. E contrario solum erit mutatio accidentalis, si aqua baptismi sit

calida, panis fermentatus. Alia circa valorem materiæ, & formæ Sacramentorum tradentur suis quæque locis.

6. *Quest. 5.* Quid requiritur ex parte ministri ad valorem Sacramentorum? R. 1. ad valorem Sacramenti non requiritur neque fides neque probitas in Ministro conferente. Constat ex Trident. Sess. 7. Can. 11. quia Sacramenta operantur non ex dispositione Ministri, sed virtute Divina secundum institutionem, & merita Christi. R. 2. in Ministro requiri intentionem conficiendi Sacramentum, vel saltem faciendi id, quod facit Ecclesia. Ita definitum est ab eodem Trid. Can. 11., etenim per illam intentionem verba, & actiones determinantur ad rationem Sacramenti. Nec satis est animus ponendi ritum externum, qui ad alios fines, v. g. ad ludum dirigi potest; licet aliqui Theologi cum Catherino docuerint sufficere intentionem apponendi ritum externum. Quæ opinio vix forte est probabilis; circa eam tamen nulla usque adhuc emanavit expressa Apostolicæ sedis definitio, ut docet Bened. XIV. de Syn. Diœc. lib. V. H. c. 4.

7. *Quest. 6.* Quænam intentio sufficiat in Ministro ad valorem Sacramenti? R. 1. non sufficere intentionem *habitualem*, quam scilicet quis habuit aliquando, sed non revocavit, nec tamen in aliquo effectu permaneat. Ita communis TT. cum Suarez; quia hujusmodi intentio non facit, ut actio sit elicitæ more humano, ut requiritur in Ministro, a quo procedunt Sacramenta, tanquam a causa operante. Multo minus erit intentio, quæ dicitur *interpretativa*,

cum quis nullam habet, nec habuit unquam intentionem actualem, sed eam haberet, si animadverteret. Non est tamen necessaria actualis intentio; quia hoc, inquit S. Th. 3. p. q. 64. a. 8. ad 3. *non totaliter positum est in hominis potestate, quia præter intentionem, cum vult multum intendere, incipit alia cogitare.*

8. R. 2. Ad valorem Sacramenti sufficere intentionem *virtualem*, cum quis licet non cogitet de Sacramento conficiendo, aliquando tamen cogitavit, nec revocavit, sed operatur in virtute intentionis, quam olim habuit. Hoc enim satis est, ut Minister humano more operetur, atque ejus intentio sit vera causa Sacramenti. Est communis cum D. Th. loco citato, Suarez, & alii. Atque hinc deducunt 1. non nisi imprudenter dubitari de intentione a Ministro, qui de more ponit actiones ad Sacramentum prævias, v. g. Sacerdote adeunte Ecclesiam ad celebrandum, sacris se vestibus induente, ad altare accedente, cet. nisi debitam intentionem positive excludat.

9. Secundo: opus non esse, ut notat Bellarminus, ore, vel corde reflexe dici a Ministro talem habere intentionem, sed sufficere, ut animo paratus sit, & attente faciat id quod facit. 3. sufficere ad valorem Sacramenti intentionem, etiam coactam, & metu extortam, quia metus non tollit voluntarium. Excipe Matrimonium, a quo vis, & metus abesse debet ex definitione Ecclesiæ. Ita pariter validum est Sacramentum (excepto Matrimonio) etiamsi in Ministro forte error intersit circa personam susci-

pianti, nisi Minister intentionem suam alliget circa personam aliquam determinatam, quod evenire non solet nisi in Matrimonio. 4. non requiri ad valorem Sacramenti intentionem explicitam conficiendi Sacramentum, sed sufficere animum faciendi id, quod facit Ecclesia Christi, 5. nec requiri intentionem explicitam celebrandi ritum externum, ut formaliter, & absolute sacrum; alias nullus fuisset baptismus a paganis collatus, contra ac declaravit Nicolaus I. consultus a Bulgaris. Vide alia apud Auctorem.

10. *Quest. 7.* Si minister habet duas intentiones contrarias, quænam debeat prævalere? R. si voluntatem utramque simul habeat, valet prædominans, nempe quæ eligeretur ab eo si cognosceret utramque consistere non posse. Quod si una succedat alteri, valet posterior, nisi prior revocaverit, saltem virtute, voluntatem omnem subsequentem; tunc enim prior voluntas, modo expresse non revocetur, certæ prævalet. In his autem, si adhuc remanet dubitatio, dubius erit valor Sacramenti, ad quem certo habendum debet esse præsumptio moraliter certa, excludens omnem formidinem, saltem prudentem. Hinc, qui matrimonium contraheret, putans esse solubile, si eo animo contraheret, ut si sciret esse insolubile, nullo modo contraheret, invalide nuberet. Secus vero qui contrahit, putans per errorem matrimonium esse solubile, quia privatus error non tollit intentionem generalem debito modo contrahendi. Valide quoque contrahit & baptizat hæreticus, et

si non credat Baptismum, & Matrimonium esse Sacramenta, modo generalem habeat intentionem faciendi, quod facit vera Ecclesia.

11. *Quest. 8.* An validum sit Sacramentum sub conditione collatum? R. esse validum, si conditio sit de re præsentis, vel præterita, non vero si conditio sit de futuro; nullum enim est Sacramentum, nisi forma applicetur materiæ præsentis, ut est certum. Quando autem licitum sit conferre Sacramenta sub conditione, dicemus ubi de Sacramentis singulatim.

CAPUT II.

De necessariis, ut Minister licite conficiat Sacramenta.

12. *Quest. 1.* An status gratiæ requiratur in eo, qui conficit, vel ministrat Sacramenta? R. is, qui conficit vel ministrat Sacramentum in mortali, mortaliter peccat, si id facit tanquam Minister ad id ordinatus. Pariter Sacerdos, ministrans Eucharistiam, etsi non conficiat, peccat mortaliter. Est communis DD. tum quia id exigit reverentia debita Sacramento; tum quia Christo, cujus est Minister, debet se quodammodo conformare, & ad hoc gratia peculiari donatur, dum ordinatur. V. *D. Th. 3. p. q. 64. ar. 6.* Imo toties graviter peccat, quoties in mortali conficit, aut ministrat. Idem dicunt aliqui de ministrante pluribus simul Eucharistiam, scilicet, tot ab eo peccata committi, quod sunt

personæ, quibus cœlestis panis impertitur. Alii tamen probabilius affirmant unum esse peccatum tantum, eo quod una sit actio moralis, unumque convivium. Unde Rituale præscribit; *ubi omnes communicaverint, Sacerdos dicere poterit: o Sacrum convivium, cet.*

13. R. 2. Sacramenta administrans, ad quæ non est ordinatus, ut laicus in necessitate baptizans, & contrahentes matrimonium, satis probabiliter non peccat mortaliter: quia non agit tanquam Minister: Christi, & Ecclesiæ. Hanc sententiam veram, & communem vocat Concina eamque tuetur cum Suarez, Valentia, Gonet, & aliis, estque doctrina expressa D. Th. 3. p. q. 64. art. 6. ad 3. Verum attenda sola ratione naturali, mihi quidem videtur probabilior contraria sententia docens, laicum, vel Sacerdotem sine solemnitate ministrantem per se loquendo peccare mortaliter, si conscientiam habeat peccati lethalis. Ita Vazquez, De Lugo, Antoine, Continuator Tournely, quorum hæc est ratio. Peccatum ministrantis Sacramentum indigne stat in irreverentia, quæ irrogatur Deo, & Sacramento, ut docet expresse D. Th. loco cit. At vero quis neget hanc irreverentiam Deo, & Sacramentis inferri a Ministro, etiam non solemniter ministrante? Quamvis enim Ecclesiæ Ministrum non agat, agit tamen nomine Christi, & ut minister ejus. Deinde sancta sancte sunt tractanda, & quidem sub gravi, si gravis sit materia; actio autem administrandi Sacramenta eximie sancta est, tum quia fit nomine Christi, tum quia proxime cooperatur in sanctificationem

animæ, Unde a quocumque exerceatur, ipsius sanctitatem requirit.

14. Dixi *per se loquendo*; fieri enim quandoque poterit, ut a peccato Minister excusetur, dum nempe in moribundo urget necessitas baptismi, aut poenitentiae ob periculum moriendi absque absolutione, vel baptismo, si Minister non possit tam cito contritionem elicere. Extra hos casus necesse est Ministrum saltem contritum accedere ad ministrandum Sacramentum. An autem Sacerdos tenentur non solum prius conteri, sed etiam confiteri, dubitant TT. Certe confessio necessaria est ad confectionem Eucharistiæ, ut docet Trid. & postea dicemus. Quoad alia Sacramenta, etsi *conveniens sit*, ut Minister non accedat, nisi prius confessione expiatus, ut monet Rituale Romanum, nullubi tamen confessio præcipitur, adeoque necessaria non est confessio ex sententia communi, & probabiliori cum Suarez, Navarro, Roncaglia, Sporer, aliis.

15. *Quæst. 2.* An Minister exercens ex officio sacras functiones, quæ non sunt Sacramenta, peccet mortaliter, si eas exercent in mortali? R. Affirmant aliqui, omnes ex officio exercentes functiones ordinis suscepti ab Episcopo usque ad Ostiarium in statu mortalis, culpam gravem committere. Atque id sensisse videtur D. Th. in 4. dist. 24. qu. 1. art. 3. cujus hæc sunt verba: *Quicumque autem cum peccato mortali aliquod sacrum officium pertracta, non est dubium, quin illud indigne faciat; unde patet, quod peccat mortaliter.* Nihilominus sententia communior id negat cum Soto, Suarez, Mas-

trio, Holzmano, Salmant. & aliis. Ratio 1. est, quia omnia alia exercitia Ordinum, præter confectionem, & administrationem Sacramentorum, cum non sint proxime ordinata ad sanctificationem animæ, non videntur exigere sub gravi exercentium sanctitatem. 2. quia ubi non constat de præcepto, non est imponenda obligatio sub mortali; in his autem functionibus certe de hoc præcepto non constat. Aliunde autem neque constat materiam esse ita gravem, ut eam non sancte exercere, excedat culpam venialem. Docet tamen Suarez, ea munera in mortali frequenter exercentes non posse excusari a culpa gravi, quia frequentia arguit contemptum rei sacræ; sed neque id alii admitunt, licet putent sæpe esse mortale ratione scandali, ut si populus hominem perditæ famæ audiat concionantem.

16. *Quæst. 3.* An, & quo modo teneatur Minister, conferens, vel conficiens Sacramenta, ritus Ecclesiæ servare? R. Certum est curanda esse non solum quæ ad essentiam pertinent Sacramentorum, sed etiam ea, quæ ad decorem, & majestatem spectant, adeoque servandos esse ritus, & cæremonias ab Ecclesia præscriptas. Constat ex definitione Trid. Ses. 7. cap. 14. Itaque illos ex contemptu omittere semper est mortale; sine contemptu vero ex neglectu relinquere erit veniale, nisi materia sit gravis, ut v. g. circa materiam, & formam Sacramentorum.

17. *Quæst. 4.* Quale sit peccatum indignis Sacramenta ministrare? R. certum est peccari graviter a Ministro, *per se loquendo*, qui scienter ministrat Sacramenta indigno. Constat ex illo

Matth. 7. v. 6. *nolite sancta dare canibus.* Et ex 1. ad Cor. 4. *hic jam quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.* Non est autem fidelis, qui indigno scienter dispensat, adeoque peccat contra fidelitatem, muneris sui propriam. 2. quia Sacramentum indigne, & irreverenter tractat, & agit contra ipsius institutionem, quæ exigit, ne defraudetur suo effectui. Denique Minister ita conferens Sacramentum, cooperatur peccato sacrilege suscipientis, nisi justa causa excuset, ut postea dicemus. Itaque Minister tenetur providere, ut Sacramentum digne suscipiatur, sed non est eadem obligatio in omnibus Sacramentis.

18. Nam in Sacramento Pœnitentiæ Minister, tanquam judex debet esse moraliter certus de Pœnitentis dispositione, cum hæc sit necessaria ad valorem Sacramenti. In Baptismo conferendo adultis debet inquirere consensum, & dispositionem baptizandi. Episcopus quoque Ordinem collaturus debet certam habere scientiam de dignitate ordinandi, cum nemo jus habeat ad suscipiendos sacros Ordines, nisi qui vocatur a Deo tanquam Aaron. Quod attinet ad Matrimonium, Sacerdos assistens tenetur inquirere impedimenta, cum in hunc finem constituatur ab Ecclesia. In aliis vero Sacramentis, quicquid Antoine dicat, censeo, ea non esse deneganda iis, qui catholice vivunt, nisi constet de indignitate petentis. Ita Soto, Suarez, Lugo, Elbel, aliique communiter. Etenim unusquisque jus habet ad suscipienda hæc Sacramenta; nec Ministri sunt judices, sed dispensatores tantum: unde eis non convenit jus inquirendi, sed tan-

tum debitum dispensandi iis, qui petunt, modo non sint positive indigni, quisque enim *naturaliter præsumitur bonus* ex c. dudum de præ. nisi malus certo probetur.

19. Hinc deduces 1. peccatori occulto, publice petenti negandam non esse Eucharistiam, ut probat Eugenius Papa in c. placuit exemplo Christi, qui Judæ communionem porrexit. Sed nullo modo ministranda est peccatori occulto, occulte petenti, ut ait S. Th. 3. p. q. 81. art. 6. nisi crimen cognitum esset tantum ex Confessione; quo casu quomodo se gerere Minister debeat, dicemus infra, dum agetur de Sacramento Pœnitentiæ. Deduces 2., publico peccatori, sive palam, sive occulte petenti negandam esse Eucharistiam, nisi sufficientia dederit conversionis indicia, & scandalum abstulerit. Quod si peccatum in uno loco sit notum, in alio sit occultum, adhuc illi negandam esse Eucharistiam in eo loco, ubi peccatum non constat, censent multi cum Suarez, nisi prudenter emendatus præsumatur. Alii tamen multi, quibus adhæreo, negant Sacramentum illi posse denegari, cum ex una parte, ministrando ipsi, nullum sit scandalum, & ex alia negando, ea incommoda orientur, quæ oriuntur, negando Eucharistiam peccatori occulto, publice petenti. Quod intelligo, nisi notitia criminis facile sit illuc perventura. Atque ob eandem rationem neganda non est Eucharistia peccatori, cujus crimen notum non est iis, coram quibus eam petit, vel solum eorum paucis sit notum.

20. Quæst. 5. Quid agendum in dubio de crimine, vel de pœnitentia? R. Si crimen est certum, & pœnitentia dubia, Sacramentum certe est denegandum, donec constet de pœnitentia; quia possidet infamia. Et hoc dicendum docent Suarez, Arr. & alii, si de crimine sit vehemens suspicio, quæ æquivalet morali certitudini. Si autem dubitatur de crimine, petenti modo supra dicto Sacramentum nequit denegari, quia fama possidet. Habendum est præ oculis, quod in Rit. Rom. præscribitur de Euch. *Arcendi sunt* (a communione) *publice indigni; quales sunt excommunicati, interdicti, manifestique infames; ut meretrices, concubinarij, fœneratores, magi, sortilegi, blasphemi, & alij ejus generis publici peccatores; nisi de eorum pœnitentia, & emendatione constet, & publico scandalo prius satisfecerint. Occultos vero peccatores, si occulte petant, & non eos emendatos agnoverit, repellat; non autem si publice petant, & sine scandalo ipsos præterire nequeat.*

21. An autem metus mortis, vel infamiæ possit Ministrum excusare a conferendo Sacramentum indigno, gravis est inter DD. controversia. Affirmant multi, & graves TT. nam si infamia peccatoris publice petentis est ratio sufficiens, ut Minister conferat ipsi Sacramentum, cur mors; vel infamia a Ministro subeunda eum non excusabit? Negant tamen alii, quibus adhæreo, quia ratio præcipua excusans Ministrum conferentem Eucharistiam publice petenti peccatori sunt grava incommoda, & scandalum aliorum præsentium; quæ certe non habent locum

in Ministro, qui morti se exponeret ad reverentiam Sacramento servandam, negando illud indignis.

22. *Quæst. 6.* An denegandum Sacramentum Ordinis peccatori occulto publice petenti? R. 1. si sit indignus ex irregularitate, vel alia simili de causa, rejiciendum esse nemo dubitat. R. 2. etiam si indignus sit, quia in aliquo vitio occulto, sed gravi versatur, omnino est arcendus, quicquid alii reclament. Pater ex Trid. sess. 14. c. *de Reform.* ubi dicitur, Episcopum posse Clericum prohibere, ne ascendat ad superiores ordines, & Clericum tenere Episcopo obedire, etiam si ascensus a Prælato suo ex quacumque causa ob occultum crimen extra judicialiter fuerit interdictus. Et additur, quod nulla contra ipsius Prælati voluntatem concessa licentia de se promoveri faciendo, ei suffragetur. Nec vero tenetur Episcopus manifestare causam, cur repellat illum ab ordinatione juxta declarationes S. C. Concilii, editas 21. Martii 1642. & 21. Apr. 1668. quas late refert Bened. XIV. in lib. 1. de Syn. c. 71. n. 4. Quod autem Episcopus non solum possit, sed etiam debeat repellere indignos, quamvis occultos, constat ex Trident. Sess. 23. de Ref. cap. 4. & 7. diserte præcipiente mores Clericorum investigare, & examinare *diligenter*. Quorum autem hæc? nisi ut indignos repellat ex Apostolo 1. ad Tim. 5. *Manus cito nemini imponeris, neque communicaveris peccatis alienis.* An autem absolvi possit ordinandus, qui habitum contraxit lascivæ, & statim post pœnitentiam

tiam, sine experientia continentia, velit Subdiaconatum suscipere? Legesis doctam auctoris disertationem ad calcem hujus capituli.

23. *Quæst. 7.* An Parochus possit assistere matrimonio eorum, qui sunt publici peccatores? R. 1. teneri Parochum eos arcere a matrimonio, qui nesciunt doctrinæ Christianæ rudimenta, ut constat ex Rit. Rom. & decretum est a summis Pontificibus Innoc. XII. Clem. XI. & Bened. XIV. 2., non posse suam denegare assistentiam peccatoribus occultis, publice peccantibus ex dictis supra. Utrum autem assistere debeat, aut possit iis, qui sunt publice indigni? affirmant aliqui, modo prius conatus fuerit reddere dignos sponso ad contrahendum. Negans tamen sententia mihi magis probatur, eamque tuetur Bened. XIV. de Syn. Diœc. lib. 7. c. 29. ubi ait: *Quamvis juxta communioem, magisque receptam sententiam non sit (Parochus) Matrimonii Minister, tamen in multis comparatur Ministro, nec licite sua præsentia firmare potest contractum, quem scit a contrahentibus sacrilege iniri.* Ratio est, quia Parochus cooperaretur peccato proximi, & quia ei ex officio incumbit avertere oves suas a peccatis. Excusari tamen potest Parochus, si ejus assistentia necessaria sit ad vitandum grave ipsius malum, vel Communitatis, vel ipsorum contrahentium. Atque ob eandem rationem a peccato excusatur innocens sponsus, qui contrahit cum indigno, modo non sit excommunicatus, vel alio nomine vitandus.

24. *Quæst. 8.* An liceat aliquando simulare

administrationem Sacramenti? R. Nego id unquam licere, etiam timore mortis intercedente. Constat ex prop. damnata ab Innoc. XI. dicente: *urgens metus gravis est causa Sacramenti administrationem simulandi*. Ratio autem est quia simulatio injuriam, & quidem gravem irrogat Sacramento. Hinc grave peccatum est proferre sine intentione verba consecrationis super panem, aut absolutionis super poenitentem non rite dispositum, & similia. Licet tamen confessario, deneganti absolutionem, orare aliquantulum, & cruce efformata benedicere confitentem, quamvis alii putent absolutionem impertiri. Hoc enim non est proprie simulare absolutionem, sed uti verbis, & forma indifferenti. Imo potius hoc solum est occultare veritatem, quam confessarius nec debet, nec vero potest manifestare; sed non potest intendere alterius deceptionem, quamvis possit illam permittere.

25. Atque ex eadem ratione irreverentiæ graviter peccaret, qui simularet suscipere Sacramentum, modo vera esset simulatio Sacramenti. Talis autem non esset, si quis accederet v. g. ad locum Confessionis destinatum, & genuflexus Confessarium de re alia consullet, vel loqueretur. Quod se intenderet adstantes decipere, ut putarent, se ad confitentem accessisse, esset quidem reus mendacii, sed non sacrilegii, cum non esset simulatio vera Sacramenti, deficiente materiali illius, & forma. Hinc non esse illicitum ob gravem metum simulare celebrationem matrimonii, docent mul-

ti DD. nec repugnant Concina, & Milante. Imo non desunt, qui asserant, ad vitandam infamiam posse aliquem cum Parocho convenire, ut super ipso dicat verba illa in Communionem usitata *Corpus Domini N. &c.* hostiam non præbendo; scilicet cum ille non potest sese patrare ad communionem, & imminet scandalum. Nunquam tamen ipsi porrigere hostiam non consecratam cum periculo adorationis, ut docent S. Th. Suarez, & alii.

26. Nota denique 1. grave sacrilegium ab eo perpetrari, qui tentat conficere Sacramentum, cujus conficiendi potestate caret; est enim gravis in Christum irreverentia, velle personam ejus gerere, cum non sit ab eo designatus. Hæc quidem locum habent in Sacramentis, quæ ad sui valorem exigunt jurisdictionem, puta Ordinem, Eucharistiam, Poenitentiam, cet. Qui autem sine necessitate laicus baptizaret, graviter quidem peccaret, sed non ideo sacrilegus haberetur. 2. non licere petere, vel accipere Sacramentum a Ministro non tolerato, hæc est, excommunicato, suspenso, aut aperte orhetico. Intellige extra casum extremæ necessitatis, ut baptismum in necessitate, aut poenitentiam in articulo mortis. A Ministro vero Catholico, vel tolerato cum justa causa licitum est & petere, & accipere; sine causa vero non licet; charitas enim exigit, ut vitetur peccatum Ministri, quem moraliter creditur in peccato Sacramenta conferre, ut alibi diximus.